

Iloa eläimistä - ihmisen ja koiran väliset sosiaaliset suhteet

Mika Simonen
Helsingin yliopisto

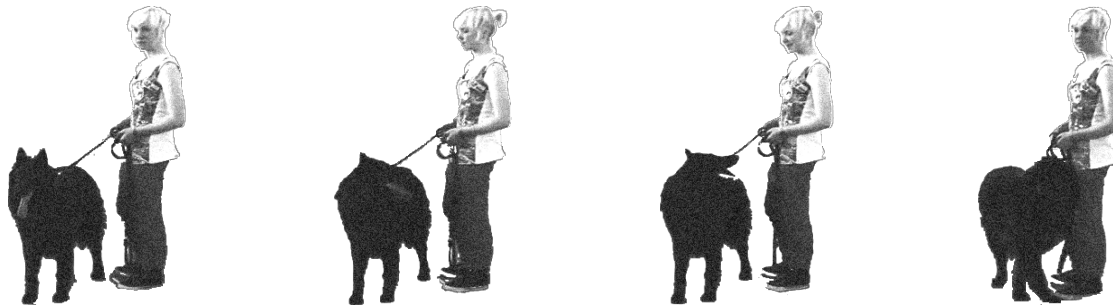
Hyvässä seurassa - ikääntyminen ja sosiaaliset suhteet
Tutkimusseminaari 8.11.2018
KaVa ja Ikäinstituutti

Sisällys

- Ihmisen ja koiran välinen tunnesilmukka
- Koiran inhimillistäminen ihmisen puheessa
- Koiran kanssa liikkumisesta
- Koiran ”puheen” tulkinta
- Yhteiset toiminnot

Ihmisen ja koiran välinen tunnesilmukka

- Koiran katsoessa ihmistä lisääntyy ihmisen oksitosiinihormonin erityys. Tämä tuottaa ihmiselle mielihyvän tunteen koiraa kohtaan, joka katseen ja kosketuksen myötä tuottaa koiralle oksitosiinihormonin nousun. Tästä tulee koiralle mielihyvän tunne ihmistä kohtaan. (Nagasawa ym. 2015)

(Simonen 2017)

Koiran inhimillistäminen

- Epleyn teorian mukaan ei-inhimillisiä objekteja inhimillistetään (eli antropomorfisoidaan) eniten silloin kun i) ihminen on yksinäinen, ii) hänellä on vahva kontrollintarve ja iii) hänellä on vähän tilanteeseen sovellettavissa olevaa tietoa objektin toimintamekanismeista. (Kujala ym. 2018)
- Videossa koiraa kohdellaan *sinänä* ("sua") ja ikään kuin perheenjäsenenä. Koiralle osoitetaan hellyyttä ja koiraa suudellaan. Koiran kohtaloa päivitellään.
- Miten koiran kohtelu eroaa ihmisen kohtelusta?

Kyselytutkimus koiran kanssa liikkumisesta

- Aineistona Helsingin syntymäkohorttitutkimus (n=714, keski-ikä 71 vuotta).
- Koiran omistaminen 40 ikävuoden jälkeen ennustaa joka vuosikymmen vahvemmin iäkkään vapaa-ajan fyysistä aktiivisuutta.
- Koiran omistaminen voi auttaa iäkästä säilyttämään fyysisesti aktiivisen elämäntavan. Koira voi tukea terveellistä ja aktiivista ikääntymistä. (Wasenius ym. 2018).

Haukkusekvenssi 1

1 (*koira pysähtyy*)

2 (*koira tiputtaa pallon*)

3 (*koira katselee*)

4 Koira: ha (0.9) he (*kääntää päätään samalla*)

5 (*koira ottaa pallon*)

6 (*koira juoksee*)

Haukkusekvenssi 2

1 (*koira pysähtyy*)

2 (*koira tiputtaa pallon*)

3 (*koira katselee*)

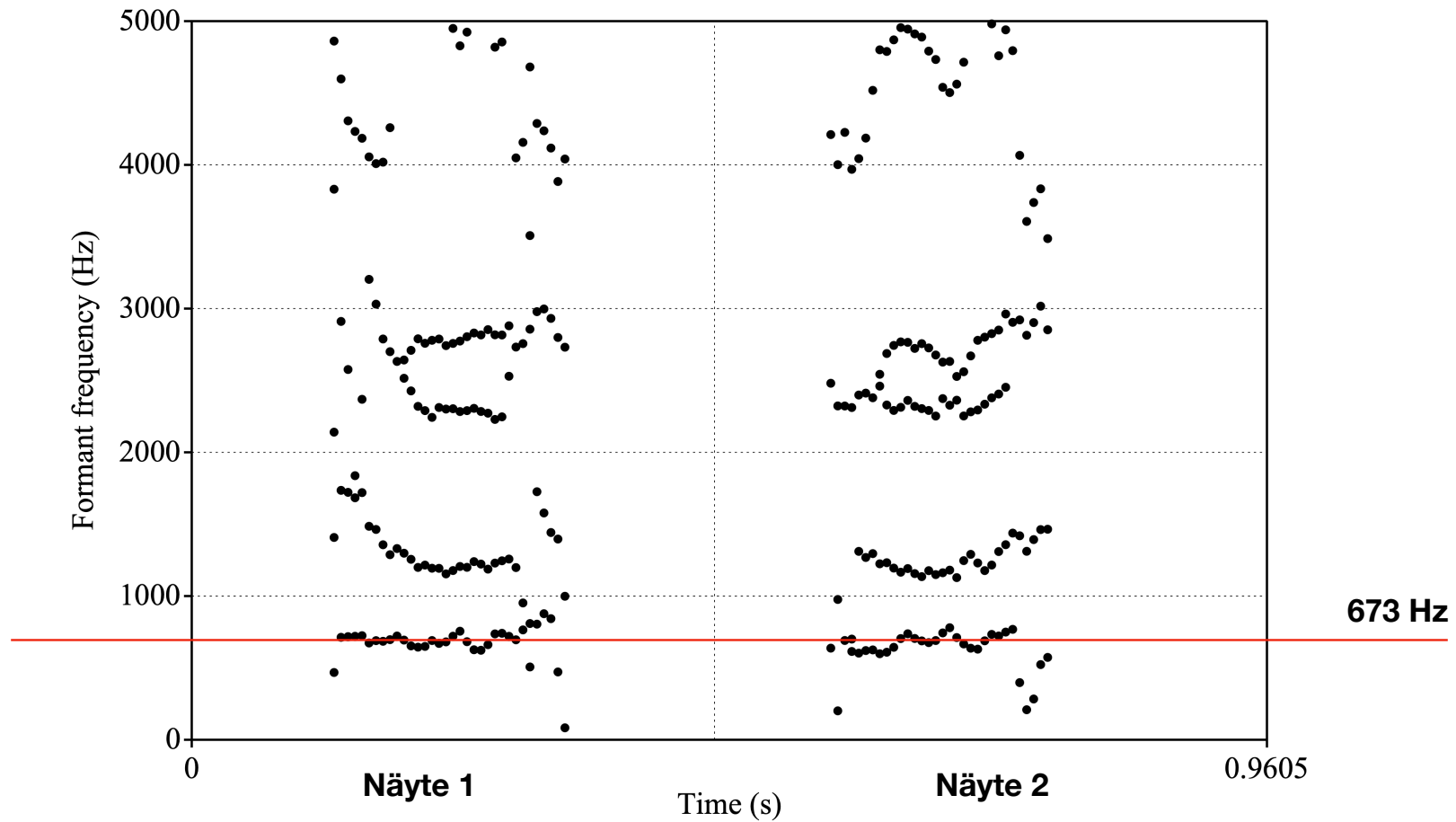
4 Koira: hö

5 (*koira pureskelee palloa*)

6 (*koira ottaa pallon*)

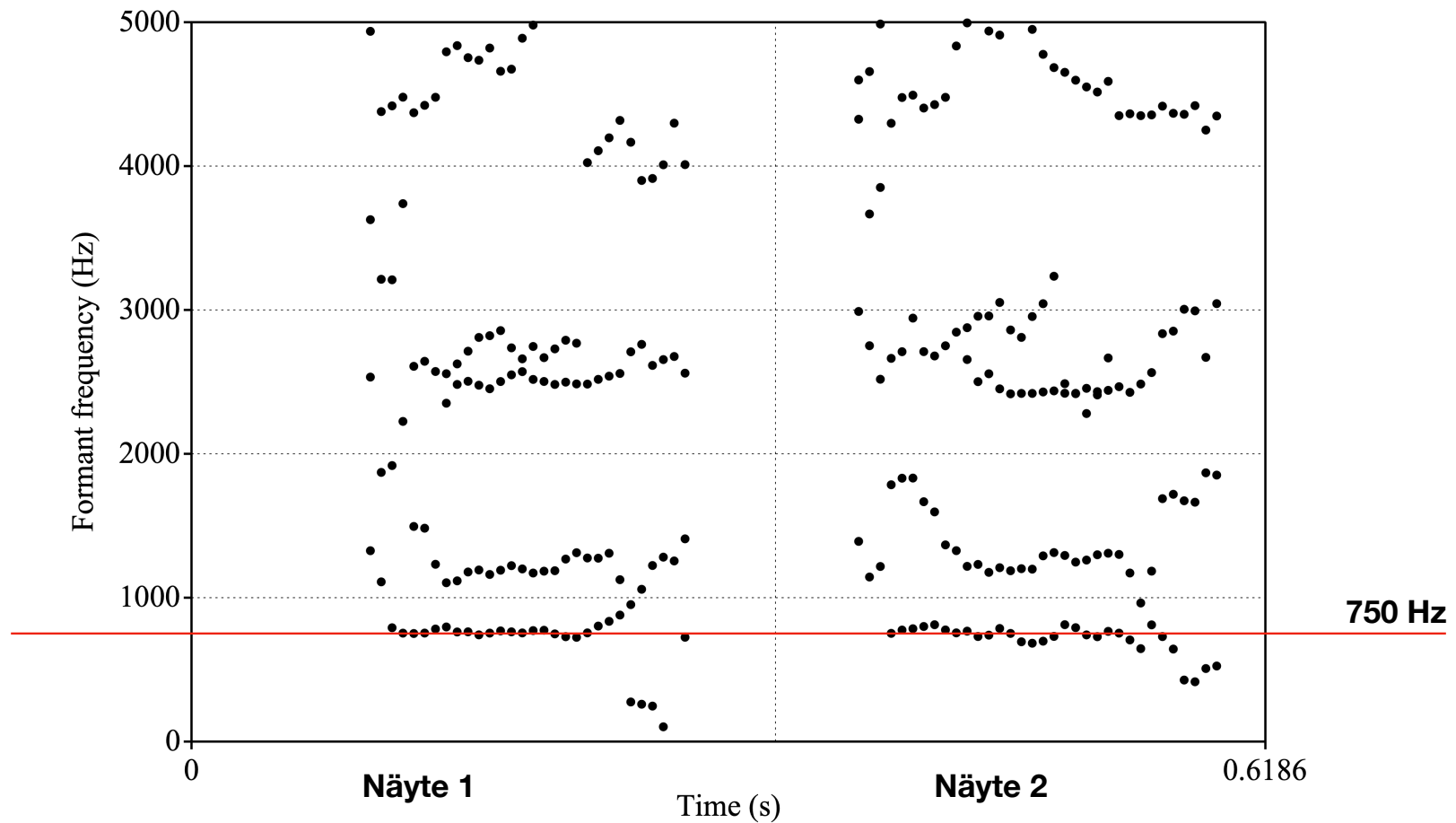
7 (*koira juoksee*)

Haukun akustiset piirteet: "Hö"

Haukun akustiset piirteet: "Ha"

Haukotus yhteisenä toimintona

- Ihmisten haukotusten tiedetään tarttuvan koiriin.

”Seeing a dog & horse & man yawn, makes me feel how much all animals are built on one structure.” (Darwin 1838: 85)

- **Testi**: Tarttuuko koiran haukotus ihmisiin?

Yhteenveto

- Ihmisen ja koiran välinen hormonaalinen hyvinolon silmukka perustuu yhteiseen katseeseen ja kosketukseen. Tämä mahdollistaa lajien välisen tunteiden säätelyn. Koira voi halutessaan ilahduttaa ihmistä.
- Loukkaantuneen koiran ”henkinen puoli” saa omistajansa huomion vasta kun hoitokäytäntöihin syntyy sopiva tauko. Sosiaalisesti kompetentti tapa on päivitellä koira.
- Koiran kanssa ulkoilu edellyttää iäkkään hyvää fyysistä toimintakykyä. 40 vuoden iästä alkaen koiran ulkoiluttajat erottuvat edukseen.
- Ulkoillessaan koira tuottaa *ha*, *he* ja *hö* äännähdyksiä ihmiselle ja toiselle koiralle. *Ha* ja *hö* eroavat akustisesti toisistaan. Käyttääkö koira erilaisia äännähdyksiä tietyissä tilanteissa?
- Haukotus voi olla ihmisten, koirien ja hevosten yhteinen toiminto.

Kiitos!

KONEEN SÄÄTIÖ

<https://blogs.helsinki.fi/human-dog/>